

Tio år med fibernätet

Bo och Alf summerar en lyckosam resa

Text : Anders Jacobsson

2024-10-15

I år är det tio år sedan grävningarna påbörjades för fiberbygget i Hummelstad. Ett projekt som rivstartade 2013 när tiden för ansökan om EU-pengar höll på att rinna ut.

Idag har vi svaret. Hummelstad har fått ett fibernät som slingrar sig runt i bygden på en sträcka på tre mil sammanlagt. Detta till en kostnad på 5,5 miljoner kr, men som med EU-stödet kunde hållas ner till en anslutningsavgift på 17 500 kr per hushåll.

Alf Thellman, ordförande i Byalaget och lantbrukaren Bo Johnsson är två välkända figurer i Hummelstad, som bägge lagt ner oräkneliga timmar för att ro fiberprojektet i land. Vad har dessa herrar för tankar så här tio år efter starten?

–Vi gjorde något som bygden verkligen har nytta av för lång tid framåt, men samtidigt tänker jag på hur nära det var att det inte skulle bli något eftersom tiden var så knapp, säger ALF.

Och Bo fyller i:

–Hade vi inte haft ett byalag hade vi inte heller haft något fibernät.

Intresseförfrågan

I början av mars 2013 togs beslut på Byalagets årsmöte att göra en förstudie kring projektet med en intresseförfrågan till husägarna. Ett stormöte i fritidsgården började planeras av den arbetsgrupp som tillsatts.

Det visade sig att tillräckligt många ville vara med och ansluta sig för att Byalaget skulle kunna gå vidare med ansökan. Kravet var att få med minst 60 hushåll. 64 ville vara med. Det skulle senare fyllas på efter hand och idag har fiberområdet strax under 100 anslutningar

Nu kunde planeringsarbetet starta med kontakter åt många håll, bland annat med kommunen, Kustlandet, och konsulten Curt Tyrberg som redan var inne i ett par liknande projekt i länet. Dessutom Jordbruksverket som var tillsynsmyndighet.

Bo Johnsson:

–Grävningarna startade 2014 och som tur var skulle EON samtidigt lägga om sina ledningar, och den samgrävning som följde betydde väldigt mycket för att hålla kostnaderna nere.

Dessutom lyckades Byalaget i förhandlingarna få EON att lägga om sina ledningsplaner så att det skulle passa för dragningen av fibernätet.

–Jag tog kontakt med deras ombud och EON nappade nästan direkt på våra förslag, säger Alf.

På så sätt kunde Byalaget dra varje meter ledning till en betydligt billigare kostnad än vad det skulle bli att göra det på egen hand.

Lyckat samarbete

–Meningen var att vi skulle hålla utbyggnaden inom byn, men genom samgrävningen med EON kunde vi utöka området mot Bjärka, Hulthorva och Greby, säger Bo.

Men naturligtvis dök det upp komplikationer.

–I vilka lägen skulle vi behöva göra offentliga upphandlingar via kommunen, undrade vi. Det blev en balansgång mellan myndigheter kring vad man får göra och inte göra själv. Vi var i kontakt med många företag och myndigheter under den här tiden, säger Alf.

Innan grävningarna kunde starta gällde det att åka runt och skriva markavtal med alla husägare. Mängder med papper, konstaterar Bo och Alf.

Alf kommer tillbaka till själva grävningarna:

–Vi behövde faktiskt inte spränga en enda gång.

För att passera vägar och stenmurar borrades det i marken under. Men det blev aldrig något stopp i grävandet

–Det jobbades på till och med mellan jul och nyår för att hinna med till slutdatum när allt skulle vara färdiggrävt.

Rent tekniskt har det varit få missöden.

–Vid inblåsningen av fibern var det stopp vid några ställen, säger Bo.

Problem vid bron

Dock uppstod problem vid bron.

–Slangen låg ju nedgrävd vid badhussidan och var förberedd för att läggas ner i gjutningen. Bron höll ju på att byggas om vid den här tiden. Men brobyggarna sa blankt nej till att lägga ner ett fiberrör som var i drift, säger Alf.

I stället lades ett tomt rör, och sedan fick fibern klippas och skarvas om för att möjliggöra passagen över bron.

Byalaget var från början ägare av nätet och ansvarig för ekonomin, och därmed den viktiga uppgiften att sköta alla kontakter med banken.

Två år efter slutbesiktningen, efter den så kallade garantitiden, gick Skanova in och köpte nätet helt enligt plan och utan några missöden på vägen dit.

Kalkylen för hela projektet låg på 5,5 miljoner kr. Den stämde väldigt bra, så bra att den slog fel med bara 1500 kr. Och det var i positiv bemärkelse!

En liten krydda i sammanhanget var att alla anslutna fick tillbaka en bonus på 1000 kr när projektet slutsummerades. Rätt så bra skött projekt med andra ord.

Detta överskott, som omvandlades till återbäring till hushållen, motsvarar kanske alla de timmar av ideellt arbete som gjorts av Alf och Bo och de andra i styrelsen och fibergruppen.

Bildtext:

Alf Thellman och Bo Johnsson konstaterar att projektet med fiberbygget blev lyckat.

Fiberprojektet

2013

Förstudie dras igång i mars

Länsstyrelsen beviljar Byalaget bidrag på 2,7 miljoner kr till utbyggnaden

2014

Grävningarna av ledningsnätet startar och slutförs

2015

Inkoppling av nätet

Slutbesiktning och godkännande av arbetet

Byalaget ägare av nätet

2017

Skanova köper nätet av Byalaget och blir ny ägare

2024

Fiberprojeket slutfört i formell mening hos länsstyrelsen och därmed även hos Byalaget.